

جهت راهنمای مؤدیان مالیاتی

انواع اظهارنامه های مالیاتی
در
قانون مالیاتهای مستقیم

مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳

با آخرین اصلاحات

مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

تدوین: محمد سعید احمدی

ایران، قوانین و احکام

احمدی، محمد سعید، ۱۳۳۹-

۱۷۴۹ انواع اظهارنامه های مالیاتی، در قانون مالیاتهای مستقیم /

الف ٨ الف ٣

١٣٨٦ تدوين: محمد سعيد أحمدی . -

همدان: انتشارات اندیشه یاران، ۱۳۸۶.

۱۱۲- ص: : نمونه، جدول.

شماره: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۱۷-۳۵-۵

فهرست نویسنده بر اساس اطلاعات فیما.

۱. شکایتها (مقررات مدنی) - ایران - فرمها و پرسشنامه ها.

۲- مالیات - قوانین و مقررات - ایران ۳. مالیات بر درآمد - قوانین و مقررات - ایران . الف . عنوان

٢٤٧/٥٥-٥٢

تَئِئاسنامَه كِتاب :

نام کتاب : انواع اظهارنامه های مالیاتی ، در قانون مالیاتهای مستقیم

تدوین : محمد سعید احمدی

ناشر : انتشارات اندیشه یاران

تایپ و طراحی : محبوبہ شاگری

جواب : گیتے

نویت حاب اول : ۱۳۸۶

تیراڑ : ۱۵۰۰ جلد

قطع و صفحه : رقی ۱۱۲ صفحه

ISBN- 978-964-8517-25-5 ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۱۷-۲۵-۵ : شابک

کلیه حقوق چاپ و نشر محفوظ

آدرس: همدان خیابان شریعتی روبروی بانک صادرات مرکزی کوچه زرین پلاک ۸۹

انتشارات اندیشه یاران - تلفن همراه ۰۹۱۸۱۱۱۸۰۴۵

قیمت ۱۲۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۵
نرخهای مالیاتی	۷
بخش اول : انواع اظهارنامه های مالیاتی	
۱- اظهارنامه مالیات بر ارث ماده «۲۶»	۹
۲- پرداخت مالیات بر ارث تا سه ماه پس از انقضای مهلت اظهارنامه ماده «۲۸»	۹
۳- رسیدگی اظهارنامه های مالیات بر ارث توسط واحدهای مالیاتی به شرح «ماده ۳۰ و ۳۱»	۱۰
۳- تسلیم اظهارنامه در مورد وقف ... حبس و نذر ... ماده «۳۹» ظرف سه ماه از تاریخ وقوع عقد یا	۱۱
۴- تسلیم اظهارنامه در مورد شخص حقیقی که هیچگونه درآمدی بجز مستعلات ندارد. ماده «۵۷»	۱۲
۵- اظهارنامه مؤدیان مالیات بر درآمد املاک ، سرقتی موضوع ماده «۷۴» قانون ، ماده «۸۰»	۱۳
۶- تسلیم اظهارنامه مالیات بر درآمد مشاغل ماده «۱۰۰»	۱۳
۷- تسلیم اظهارنامه مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی ماده «۱۱۰»	۱۵
۸- تسلیم اظهارنامه توسط آخرین مدیر یا مدیران شخص حقوقی مشترکاً قبل از تشکیل مجمع عمومی یا ... ، ماده «۱۱۴»	۱۷
۹- تسلیم اظهارنامه توسط مدیران تصفیه ظرف شش ماه از تاریخ انحلال ماده «۱۱۶»	۱۸
۱۰- رسیدگی به اظهارنامه های مالیاتی آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی خارج از نوبت ماده «۱۱۷»	۱۸
۱۱- تسلیم اظهارنامه در مورد مالیات بر درآمد اتفاقی ماده «۱۲۶»	۱۸
۱۲- رسیدگی به اظهارنامه های مالیاتی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ انقضای مهلت مقرر در ماده «۱۵۶»	۱۹
۱۳- در صورت عدم تسلیم اظهارنامه مدت رسیدگی ۵ سال از تاریخ سررسید ماده «۱۵۷»	۲۰
۱۴- اجرای خود اظهاری موضوع ماده ۱۵۸ قانون مالیاتهای مستقیم در نقاطی که سازمان امور مالیاتی کشور مقتضی بداند	۲۰

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	هرگاه آخرین روز تسلیم اظهارنامه مصادف با تعطیل یا تعطیلات رسمی باشد. «ماده ۱۷۷ و تبصره ۱ و ۲ آن».....
۲۱	۱۶- تاریخ تسلیم اظهارنامه به پست، در صورت احراز، تاریخ تسلیم به مراجع مربوط است ماده «۱۷۸».....
۲۲	۱۷- عدم تسلیم اظهارنامه و ... در دوره معافیت موجب عدم استفاده از معافیت در سال مقرر خواهد بود «تبصره ماده ۱۹۳».....
۲۲	۱۸- عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر از طرف مؤدیانی که ... موجب عدم رسیدگی به تراز نامه و ... که در موعد مقرر تسلیم شده نخواهد بود ماده «۲۲۶».....
۲۲	۱۹- تسلیم اظهارنامه اصلاحی ظرف یک ماه از تاریخ انقضای مهلت آن «تبصره ماده ۲۲۶».....
۲۲	۲۰- رسیدگی به درآمد کتمان شده موضوع ماده ۲۲۷ قانون در مهلت مقرر در ماده ۱۵۷.....
۲۳	۲۱- در مواردی که اظهارنامه یا ترازنامه و ... مورد قبول واقع نشود ... ماده ۲۲۸.....
۲۴	۲۲- اداره امور مالیاتی می تواند برای رسیدگی به اظهارنامه مؤدیان به کلیه دفاتر و ... مراجعه نماید، مؤدی مالیاتی مکلف تسلیم آن می باشد ماده ۲۲۹...
۲۴	بخش دوم: جرائم و تشویقات اظهارنامه های مالیاتی
۲۵	بخش سوم: بخشنامه ها و آراء شورای عالی مالیاتی
۳۱	

پیشگفتار

روش وصول مالیات در کشور ما از سالیان متمادی است که به دو صورت تحت عنوان مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم اجرا می شود. قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سوم اسفند ماه سال ۱۳۶۶ که رکن اصلی قانون مالیاتهای قلعی را تشکیل می دهد، از تاریخ اجرا «۱۳۶۸» بنا به ضرورت زمان موجب تغییرات و اصلاحات کلی و جزئی گردیده است که اولین اصلاحیه بر آن در برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۱ و آخرین اصلاحیه بر آن در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به منظور تعدیلات ساختاری و پاسخگویی شفاف به نیازهای عمومی و اقتصادی و... توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است. با این حال گوشه هایی از این قانون ابهاماتی در برخی از اصول و مواد آن ملاحظه می شود که در مرحله اجرا ملموس و نیاز به تفسیر و بازنگری مجدد دارد. اهداف دیگر اصلاحات به عمل آمده مبین آن است که قوانین و مقررات مالیاتی با پیشرفت علم و تکنولوژی و فناوری اطلاعات روز همراه باشد تا بتواند در عرصه های بین المللی با جذب سرمایه های خارجی و جلب اعتماد سرمایه گذاران داخلی و ایجاد فرصت های جدید شغلی، با تعدیل نرخهای مالیاتی اعتماد عمومی جامعه را فراهم آورد.

با رویکرد مثبت این اقدام به حول قوه الهی مقدمات فرهنگ پرداخت مالیات در کشور ما فراهم شده است. با این وجود امر مهم اطلاع رسانی و فرهنگ سازی عمومی در حد اصلاحات بعمل آمده و پیشرفت روز نبوده و اهمیت اطلاع رسانی به منظور تقویت علم و آگاهی مردم از قوانین و مقررات مالیاتی به نحو مطلوب برنامه ریزی نشده است. با گذشت بیش از ۲۷ سال از عمر انقلاب اسلامی هنوز صاحبان محترم حرف و مشاغل مالیاتی و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی، غالباً با طریقه تسلیم اظهارنامه و موعد آن که ساده ترین شکل پرداخت مالیات است آگاهی ندارند. چرا که روح واصل قانون و ماهیت وصول مالیات و زمینه های مصرف آن در سطح عموم و گستره جامعه تعریف نشده است. اخیراً سازمان امور مالیاتی کشور در اجرای ماده ۱۵۸ قانون مالیاتهای مستقیم روش «خود اظهاری» را به موقع اجرا گذاشته و اصرار بر اجرای آن دارد، گامی هر چند کوتاه اما مثبت و اساسی در جهت اطلاع رسانی و فرهنگ سازی عمومی برداشته است و باید به این نکته نیز توجه کرد که اجرای یکی از مواد قانونی در طول یک سال کافی به مقصود نبوده لذا برای رسیدن به اهداف عالیه هفت بلند، تلاش مضاعف، ایجاد زمینه های اعتماد و اطمینان در جامعه با بهره گیری از کلیه امکانات و رسانه های ارتباط جمعی و گروهی و... را می طلبد. در این راستا نظر اندیشمندان، علما، خطباء، بزرگان و صاحب نظران اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و همراهی تشکلهای صنفی، صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران در بسط و گسترش فرهنگ مالیاتی و فرهنگ سازی عمومی بی تأثیر نخواهد بود. علاوه بر مراتب پیش گفته فرهنگ سازی فردی نیز با لحاظ نمودن منفعت شخصی و یا اعمال زیان حاصل از عدم رعایت مقررات و قوانین موضوعه می تواند در توسعه و گسترش فرهنگ مالیاتی مفید و مؤثر واقع شود. چون عموماً بر این باور هستیم که منفعت

طلبی فردی و شخصی انسانها همیشه مقدم بر منفعت طلبی جمعی بوده است. با این وصف توسعه سطح فرهنگ مالیاتی زمانی فراگیر می شود که همه مردم منفعت شخصی خود را در پرداخت مالیات ببینند و اثرات منفی و مثبت آن را شخصاً احساس نمایند. بعنوان مثال اگر راننده ای برخلاف مقررات راهنمایی و رانندگی از چراغ قرمز عبور نماید یا از کمربند ایمنی استفاده نکند جریمه می شود. از این جهت مجبور است هم در پشت چراغ قرمز توقف نماید و هم از کمربند ایمنی استفاده کند با عنایت به اینکه انسان ذاتاً از قید و بند خوشش نمی آید، اما وقتی انجام فعل و یا ترک فعل را به نفع و یا به ضرر خود احساس می کند، لاجرم مجبور است به آن قید و بند گردن نهد. بنابراین ایستادن در پشت چراغ قرمز چون ناشی از منفعت طلبی شخصی است، لذا تکرار آن با گذشت زمان یک فرهنگ نیز در آمده و جامعه جهانی از جمله جامعه ما نیز آن را پذیرفته است. بنابراین در تثبیت فرهنگ مالیاتی نیز باید اینگونه عمل شود. قوانین و مقررات ارگانهای خدماتی باید طوری تهیه و تدوین شود که اعطای هرگونه تسهیلات منوط به ارائه تسویه حساب مالیاتی با لحاظ نمودن خوش حسابی مؤدی باشد. در این صورت است که پرداخت کنندگان مالیات برای اینکه بتوانند از تسهیلات اجتماعی بهره مند شوند، نفع شخصی و فردی خود را در پرداخت مالیات می بینند نتیجه این که رعایت حقوق فردی مقدمه ای می شود بر رعایت حقوق اجتماعی، قوانین و مقررات حاکمیت واقعی پیدا می کنند، نظم و انضباط در جامعه برقرار می شود. زمینه سازیهای که تا کنون صورت گرفته امید آن می رود که پرداخت مالیات در جامعه ایرانی بعنوان یک ارزش ملی و اجتماعی تلقی شود با وصف مذکور، مجموعه پیش رو در راستای امر مهم اطلاع رسانی و پاسخگویی شفاف به نیازهای عمومی جامعه و انتقال اطلاعات به منظور ارتقاء سطح آگاهی مردم، خاص مؤدیان محترم در جهت تسلیم اظهارنامه مالیاتی تهیه و تدوین گردیده است که مواد مربوط به آن شامل انواع اظهارنامه های مالیاتی است که به همراه برخی از بخشنامه ها و دستورالعملهای صادره که با مواد این مجموعه ارتباط و استمرار دارد به رشته تحریر در آمده است. لذا جهت مطالعه خوانندگان محترم و سهولت دسترسی به بخشنامه ها، شماره و تاریخ هر یک از بخشنامه ها در ذیل مواد مربوطه با شماره صفحه ای که متن کامل بخشنامه در آن قرار دارد، قید شده است.

شایان ذکر است که مجموعه حاضر از متن قانون مالیاتهای مستقیم استخراج گردیده و کلماتی مانند: «طبق مقررات این قانون، این فصل» در برخی از مواد و تبصره های آن به تواتر مشاهده می شود بعضی از این مواد در پاورقی این مجموعه آمده است برخی دیگر که ماهیتاً با محتوای این مجموعه سنخیت نداشت اشاره ای نشده است در صورت لزوم به قانون مذکور مراجعه شود.

در خاتمه هرگونه انتقاد و پیشنهادی که نگارنده را در امر تصحیح و بازنگری در چاپ های بعدی رهنمون شود استقبال کرده و استعدای یاری و مساعدت از تجارب عزیزان طلب می نماید.